

3 lutego 2014

Rok 2014 w kulturze

Przypadające w tym roku okrągłe rocznice - urodzin Stefana Żeromskiego, Kornela

Makuszyńskiego, Witolda Gombrowicza czy 100. rocznica wybuchu I wojny światowej – na pewno nie przejdą bez echa w Świętokrzyskiem. Mimo koniecznych w tym roku oszczędności, placówki starają się utrzymać interesującą ofertę, a nawet zaskakują nowymi pomysłami.

Piłsudski, Żeromski i Żechowski w Muzeum

Muzeum Narodowe w Kielcach zaplanowało m. in. ekspozycje związane z dwiema okrągłymi ważnymi rocznicami. Wystawa „Legiony Polskie 1914-2014” w dawnym Pałacu Biskupów Krakowskich będzie elementem obchodów 100. rocznicy wybuchu I wojny światowej i wkroczenia strzelców Piłsudskiego do Kielc. Muzeum pokaże swoją bogatą kolekcję fotografii, dokumentów, odezów, plakatów.

Z kolei w Muzeum Lat Szkolnych Stefana Żeromskiego, oddziale Muzeum Narodowego, z okazji 150. rocznicy urodzin pisarza od września będzie prezentowana ekspozycja „Kielce – miasto Żeromskiego”. Znajdą się tu fotografie Kielc z okresu młodości pisarza, odtworzone XIX-wieczne wnętrza. W planach jest reprint „Syzyfowych prac”, wydanie monet kolekcjonerskich i okolicznościowych oraz znaczka pocztowego z wizerunkiem Żeromskiego. Będzie też wyjątkowa ekspozycja dzieł Stefana Żechowskiego, z których wiele do tej pory nie było prezentowanych. Oryginalne prace malarza, erotyczne rysunki, baśniowe akty od lat budzą zainteresowanie i rzadko dziś pojawiają się na aukcjach antykwarycznych, w większości trafiły już do muzeów lub kolekcji prywatnych.

Żeromski na scenę

Komediowo rozpoczął się nowy rok w Teatrze im. S. Żeromskiego w Kielcach. Sztuka „Jakiś i Pupcze” izraelskiego dramaturga Hanocha Levina to, jak mówi sam autor, „smutna komedia”, opowiadająca o parze życiowych nieudaczników, których rodziny zeswatały (reż. Piotr Szczerski). Kolejną premierą będzie „Twardy gnat, martwy świat” kielczanina Mateusza Pakuły w reżyserii Ewy Rysowej. Przed wakacyjną przerwą zobaczymy jeszcze „Poskromienie złośnicy” Wiliama Szekspira w reżyserii Katarzyny Deszcz.

Jak informuje Halina Łabędzka, kierownik impresariatu i koordynator pracy artystycznej, w związku z rokiem jubileuszowym patrona kieleckiego Teatru, Stefana Żeromskiego, zostaną wystawione „Dzieje grzechu”. Spektakl wyreżyseruje Michał Kotański na początku nowego sezonu teatralnego, a na scenę zaadaptuje tę powieść Radosław Paczocha.

W skansenie powieje nowościami

Muzeum Wsi Kieleckiej uczci Rok Oskara Kolberga. Z Programu Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego Kolberg 2014 – Promesa uzyskało dotację na stworzenie strony internetowej poświęconej Piotrowi Ganowi. Był to pasjonat folkloru, nazywany Kolbergiem Kielecczyzny, pracownik Radia Kielce, który przez wiele lat nagrywał kapele ludowe. –

Wykonał ogromną pracę na rzecz zachowania kultury ludowej regionu świętokrzyskiego. Na stronie zamieścimy zebrane przez niego utwory, wywiady z ludźmi, którzy go pamiętają – mówi **Beata Ryń**, kierownik Działu Promocji i Marketingu MWK.

Nowa propozycja to „Rodzinne niedziele w skansenie”. Plenerowe imprezy tematyczne będą się odbywać w Tokarni raz w miesiącu od maja do października. Będą m. in. warsztaty plastyczne, spotkania z etnografami, pieczenie kartofli. Po raz pierwszy odbędzie się „Niedziela ze św. Franciszkiem” (sierpień), przybliżająca tę ważną w tradycji ludowej postać. Skansen otworzy się na czworonogów i ich właścicieli, będą dla nich specjalne atrakcje. Nie zabraknie cyklicznych imprez jak Wytopki Ołowiu, Złot zabytkowych aut i motocykli, Święto Chleba, Hubertus Świętokrzyski, Festiwal Pieczonego Ziemniaka czy tradycyjne przedświąteczne kiermasze.

W obiektach skansenu, które zostały oddane w 2013 roku, pojawią się nowe ekspozycje stałe: zagroda rybacka, wystawa ginących rzemiosł. Będzie też wystawa czasowa prezentująca posterunek policji granatowej sprzed II wojny światowej. W Dworku Laszczyków planowana jest m. in. wystawa „Kluby sportowe Kielecczyzny”.

W Filharmonii różnorodnie

Do obchodów Roku Kolberga przyłączy się również Filharmonia Świętokrzyska, która z programu Kolberg 2014 – Promesa otrzymała grant na organizację Dni Oskara Kolberga (maj/czerwiec) Przybliżą one dorobek tego zasłużonego etnografa, folklorysty, muzyka i kompozytora. W czasie pięciodniowego festiwalu zorganizowane zostaną: koncert symfoniczny, koncert rodzinny, recital wokalny, widowisko folklorystyczne, konkurs kompozytorski oraz wystawa i warsztaty edukacyjne dla dzieci.

Jak podkreśla dyrektor Jacek Rogala planach repertuarowych Filharmonii na 2014 rok jak zawsze znalazły się zarówno koncerty „lżejsze”, rozrywkowe, jak i spotkania z muzyką klasyczną. W pierwszych miesiącach nowego roku będzie tradycyjnie kilka koncertów symfonicznych z typowo karnawałowym programem, w którym nie zabraknie arii z operetek, piosenek z musicali i filmów. Po raz drugi Filharmonia wystawi spektakl operowy. Premiera „Don Giovanniego” Wolfganga Amadeusza Mozarta odbędzie się 14 marca. Kontynuowane będą raz w miesiącu retransmisje operowe z Metropolitan Opera w Nowym Jorku, cieszące się dużym zainteresowaniem melomanów, a także Wieczory Filmowe, cykle Akademia Melomana, Świętokrzyskie Dni Muzyki czy koncerty rodzinne pod kątem edukacji młodego słuchacza.

WDK blisko tradycji i młodzieży

Wojewódzki Dom Kultury tradycyjnie będzie organizował uroczystości patriotyczne związane m. in. z 100. rocznicą wkroczenia strzelców do Kielc czy 75. rocznicą wybuchu II wojny światowej. Odbędą się cykliczne wydarzenia, spośród których warto wymienić m. in.

Świętokrzyski Konkurs Kolęd i Pastorałek (styczeń), Świętokrzyskie Misterium Męki Pańskiej (przed Wielkanocą), Międzynarodowe Buskie Spotkania z Folklorem (czerwiec), Ogólnopolski Taneczny Sabat Zespołów Dziecięcych i Młodzieżowych o „Złotą Miotłę Baby-Jagi” (maj). W II połowie roku zaplanowano m. in. Dożynki Wojewódzkie, Ogólnopolski Przegląd Kapel Rockowych „Rock-Front”, Ogólnopolski Festiwal Zespołów Artystycznych Wsi Polskiej, Cecyliadę 2014 – Wojewódzkie Święto Muzyki, Międzynarodowy Festiwal Piosenkarzy Dziecięcych i Młodzieżowych im. H. Morysa. Będą liczne konkursy plastyczne i fotograficzne, recytatorskie, działania wspierające twórczość osób niepełnosprawnych oraz twórczość dzieci i młodzieży (projekt Młodzieżowa Strefa Sztuki).

Na stronie internetowej powstaną zakładki w związku z przypadającymi okrągłymi rocznicami urodzin Adolfa Dygasińskiego, Kornela Makuszyńskiego, Stefana Żeromskiego oraz Witolda Gombrowicza. Działające w WDK Kino Fenomen będzie kontynuować cieszące się powodzeniem szkolne projekcje filmowe oraz Filmowy Klub Seniora. Będą też cykliczne giełdy kolekcjonerskie.

WBP nie tylko wypożycza

Konferencja poświęcona Stefanowi Żeromskiemu w 150. rocznicę jego urodzin, Festiwal Słowa, spotkania autorskie, koordynowanie działalności ponad 50 Dyskusyjnych Klubów Książki – m. im. takie plany na 2014 rok ma Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. W. Gombrowicza w Kielcach. Skupia się ona nie tylko na podstawowym zadaniu, jakim jest gromadzenie i udostępnianie zbiorów, ale też prowadzi edukację czytelniczą i popularyzuje książkę. Dużym wydarzeniem będzie konferencja naukowa pt. „Stefan Żeromski – kim był, kim jest?” organizowana w październiku wspólnie ze Stowarzyszeniem Bibliotekarzy Polskich Okręg Świętokrzyski, Muzeum Narodowym w Kielcach oraz Uniwersytetem Jana Kochanowskiego. Uczestnicy będą dyskutować m. in. o miejscu spuścizny wielkiego pisarza, pochodzącego z ziemi świętokrzyskiej, w dobie obecnych przemian kulturowych. – Chcemy, żeby ta konferencja była próbą odczytania twórczości Żeromskiego w kontekście młodego pokolenia Polaków, by stała się okazją do przemyśleń, czy Żeromski to już wyłącznie przeszłość, czy też i teraźniejszość – mówi **Andrzej Dąbrowski**, dyrektor WBP.

Na maj planowany jest Festiwal Słowa, organizowany wspólnie z Muzeum Narodowym w Kielcach. Podczas tego tygodnia wszystkie wydarzenia będą się kręcić wokół książki i jej historii oraz słowa pisanego.

Pacanów bliżej Norwegii

Akcenty norweskie będą się przewijać w działalności Europejskiego Centrum Bajki im. Koziołka Matołka w Pacanowie. Wśród kilkudziesięciu organizowanych rocznie imprez jedną z najbardziej znanych jest Międzynarodowy Festiwal Kultury Dziecięcej (30 maja-1 czerwca). Możliwe, że jego program rozciągnie się na ponad 3 miesiące. ECB do Funduszy Norweskich

złożyło bowiem wnioszek o dofinansowanie „Festiwalu Festiwali”. Jeśli się uda, to kalendarz wydarzeń od marca do października będzie wyjątkowo bogaty. Filarami Festiwalu byłyby tematyczne miesięczne spotkania z: muzyką, teatrem, filmem i fotografią. – Każdego roku Koziółek odwiedza inny kraj i przez cały rok przybliżamy gościom jego kulturę, sztukę, architekturę, kuchnię, zwyczaje – mówi Karolina Kępczyk, dyrektor ECB.

Mocno zaznaczy się 130. rocznica urodzin twórcy Koziółka Matołka. Na głównej wystawie powstanie ścieżka historyczna dla gimnazjalistów przybliżająca postać Kornela Makuszyńskiego, który nigdy w Pacanowie nie był, a stał się jego wspaniałym ambasadorem. Wspólnie z UJK zostanie zorganizowana sesja popularnonaukowa.

Odbędą się też cykliczne imprezy jak Dziecięce Spotkania z Komiksem, liczne konkursy, spotkanie rodzinne „Rodzina to siła”, którego motywem przewodnim będzie rola multimedii w rozwoju dziecka.

Historia i tradycja w Sandomierzu

Muzeum Okręgowego w Sandomierzu w nowym roku zaplanowało 19 wystaw czasowych na Zamku. Nie przejdzie bez echa 100. rocznica wybuchu I wojny światowej, pojawią się też nowe tematy – sztuka, przyroda, artyści związani z ziemią sandomierską czy wątki żydowskie. Poza tym będą się odbywać liczne warsztaty i imprezy mające na celu zachowanie pamięci o ludowych tradycjach lokalnych, koncerty na Zamku, spotkania autorskie i prelekcje historyczne.